

Hindu bölcselet írott forrásai, A buddhizmus, Az Iszlám, Lao-ce: Tao te King

Szerző dezs

Filozófia vázlat

Hindu
bölcselet írott forrásai, A buddhizmus,
Az Iszlám, Lao-ce: Tao te King

A
hindu bölcselet írott forrásai

Történeti
eposzok:
Ramajána

Mahabharáta,
benne Bhagavad Gita
(Krisna) – Jó és rossz harca,
családtörténetek
Védák:

a
bölcesség könyvei. A hinduizmus legősibb
korszakából származik, több
mint 1000 himnusz, varázslások,
szertartások.
Legrégibb: Atharva
Upanisádok:
Dialógusra
épülő történetek,
tanmesék (ált. mester és
tanítvány közt)
Szutrák:
Mindennapi életre
tanító könyvek.
Legismertebb: Káma
Szútra
Brahman-szövegek:
Csak a papok
által, csak nekik írt
szövegek

A
kaszttrendszerről:
brahmanok:
kiváltképp
zárt, papok
ksatriják:
nemesek, hivatalnokok,
katonák (vezető réteg) –
közülük pótolják a
brahmanokat
vaisják:
kereskedelmi és
ipari mesteremberek
sudrák:
durvább munka
pancsamák:
piszkos munka

3-mas
istenség:
Brahman, Visnu, Siva

A buddhizmus
Sziddharta
Gantama “Buddha” i.e. 560-480
Zárt

körülmények közt nevelkedett, de
egyszer, kikocsizván a városba,
szembetalálkozott a realitással.
Látott magatehetetlen öreget, beteget,
temetést, és egy aszkétát.

Nem tudott együtt élni a látottakkal,
elindul és hét
évig vándorol. Először
aszkéta lesz, de rájön, hogy az nem
megoldás. Kísértések
próbálják
eltéríteni az úttól, de
megvilágosodik. Elkezd tanítani.

A
buddhizmus egyháza ie.3.sz-ban jön
létre. Először vándoroltak, majd
letelepedtek sztúpákban,
nagy imádkozó csarnokokban.

Négy
nemes igazság:
1. Az élet minden
dolga
szennedéssel telik

2. A
hiánytól
szennedünk, mindig új dolgokat akarunk
elérni

3. Az élet
szomjúhozása, élni akarás

4. A
vágytól
való megszabadulás a szennedés
megszűnéséhez vezet

Az
egész életünket radikálisan
meg kell változtatni. Mindenre kell figyelni,
kézben kell tartani magunkat és
viselkedésünket. Így kaphatunk csak
tisztább önképet.

Szent
8-as
ösvény:
Igaz hit

Igaz szó

Igaz tett
(amit cselekszem, az vagyok)

Igaz
törekvés

Igaz
emlékezés (ne torzítsuk el
emlékeinket)

Igaz
elmélyedés
Öt
parancsolat:
Ne pusztítsd el az
élőt! Ne ölj! Ne
lopj! Légy hűséges a párcapcsolatban!
Bódító,
részegítő szereket ne használj!
Szeretet:
nagyon fontos;
létből
származó elfogadás az alapja;
bosszú ne legyen
Tipitaka:
Tételelmélet
– nem tűzök
ki olyan célokat, amelyek érdekében
bármit/bárkit bántok
Nem
ismeri el a kasztrendszert – brahmanizmus nagy
vetélytársa. Reinkarnáció
létezik, de rossz körben tartja az embert
– cél a kikerülés.

Az
Iszlám (=belenyugvás,
Isten akaratának elfogadása)
I.sz.7.sz.
Arábia
Mohamed
szül. 570/71 Mekka. Hirahegyen megjelenik neki egy
árnyalak és ad neki egy
tekercset h olvassa el. De ő nem tud olvasni úgyhogy a
szívébe vési. Másnap
megjelenik neki Gabriel arkangyal, és azt mondja:
“Szia! Te vagy Allah utolsó,
124000-ik prófétája!”
Mohamed
sok csodás tettet hajt végre, de nem szeretik a
vezetők. Gabriel 620-ban mirádzs
(felemelkedés) – találkozik

Ádámmal, Józseffel, a
 prófétákkal. 622 hidzsra
 – kivonulás Mekkából
 Medinába – iszlám
 idősámítás kezdete. 632
 körül Mohamed
 sereggel bevonul Mekkába – dzsihád.

Allah
 mindentudó és mindenható.
 Már Jézus is Allah
 prófétája volt
 (kereszténység az
 előd). Van paradicsom és pokol is. Allah nem szereti azt aki
 elsőként támad,
 dzsihád=védekező háború
 (meg saját belső felemelkedés meg
 záradoklat).

Korán:
 114 szúra (fejezet), muszlimok
 mindennapjai. Szabadnap péntek,
 böjthónap Ramadan
 (szept.)
 Pénteken
 mecsetbe kell menni, Mekka felé imádkozni.
 Borivás, disznóhús tiltott.
 Szunna:
 a próféták tettei

A
 muszlim 5 kötelessége:
 1.
 Saháda
 Előre
 meghatározott ima és
 halál előtti beszéd
 2.
 Szalát
 Szertartás előtti
 ima,
 napi ötször
 3.
 Zahát
 Alamizsna-adás,
 évi bevétel ¼-e
 kerüljön jótékony
 célra (együvé tartozás)
 4.
 Szavm?
 Böjt –
 sokkal több ima,
 szexuális tevékenységet nem szabad
 5.
 Hadzs
 Záradoklat,
 életében legalább egyszer
 Mekkába kell menni,
 hétszer körbemenni a Kába-kő
 körül. Marwába hétszer
 oda-vissza futni

A
 főpap
 az imám,
 a társadalmi vezető a kalifa.

A szuniták
 ortodox
 muszlimok, szunna a legmeghatározóbb
 számukra. A síták
 szerint csak
 Mohamed vér szerinti leszármazottja lehet
 imám (imámátus). A szakadárak
 eredetileg síták, de kihalt a
 családja. Szunna és Korán a
 legmeghatározóbb.

Lao-ce:
 Tao te king
 A
 taoizmus népi eredetű, népi-társadalmi
 mozgalmak ideológiai alapja.

(11.
 vers. kancsó-hasonlat, ház-hasonlat) Az
 ürességről

-
 Ki
 kell tisztítani a rosszat, a feleslegest, hogy legyen hely
 másnak. A tartalom a
 világi lerakódások

-
 Meditáció:
 menetelés a semmi felé

-
 Teltség
 = zártság, önteltség

-
 A
 művészetekhez is az üresség
 szükséges. A művész nem valamiből
 csinál valamit,
 hanem az ürességből. A rejtett
 forrásból lesz valami új.

(16.
 vers.) - Az üresség a nyugalommal szinonim.

-
 Örök
 áramlás törvénye.

-
 A
 világban körforgás van és
 állandóság. Ha ezt felismeri az ember,
 akkor
 világosodik meg és lesz igazságos.

(20.
 vers. Bölcs és az átlagember viszonya)

Közönséges
 ember

Bölcs

Sürgés-forgás

Nyugalom

Birtoklás

Nem
birtoklás

Ragyogás

Homályban
élés

Önelégült
Megfelelő
célok, napi robot, társadalmi szerep

Közönyös
Bolondnak
tartanak, mert nem fogadom el a társadalom
szabályait

(22.
vers.) - A világ egy egészet alkot. Az
átlagember a világ egyik oldala. A bölcs
a világ másik oldala.

(28.
vers.)

-
3
dialektika (kettősség): Férfihatalom –
Női lágyág, Fehérség
– Feketeség,
Dicsőség – Rejtettség

Aki mindkét pólust magában hordozza,
az éri el a teljességet

-
A
csecsemő tiszta és természetes, még
nem rakódott rá a társadalom

Az
Útról:

-
A
bölcs megragadja és megőrzi

-
A
tudós megismeri és elveszíti, mert

pusztán racionálisan nézi,
és tárgynak
tekinti

-

Az
“okos” nevet rajta, hiszen
átlagemberként magától is
boldogul, szûk világába
nem fér bele az Út

-

“Az
úton járó eltûnni
látszik”, mert más világba
lép (Sötét és
fényes mindenkinek
mást jelent)

-

“Az
egyenes út tévútnak
látszik”, mert az átlagember rossznak
látja az Utat

-

“Magas
erény szakadéknak látszik”,
mert kizuhan a világból

-

“Kevésnek
látszik”, mert az a világ nem az
átlagember közege

-

“Növekvõ
erény lopásnak látszik”,
mert a kívülállás
gyanús; interpretációs
kényszer és
minõsítési kényszer.

-

A
bölcs kiszámíthatatlan, mert nem ismerik